



ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 27.11.2020 г.
COM(2020) 780 final

2020/0344 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет, създаден със Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, във връзка с датата, от която разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението се прилагат по отношение на гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Комисията предлага Съветът да установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет, създаден със Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия („Споразумението за оттегляне“), относно датата, от която разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението се прилагат по отношение на гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия

Със Споразумението за оттегляне се определят редът и условията за организираното оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия („Обединеното кралство“) от Европейския съюз („Съюзът“) и Европейската общност за атомна енергия. Това споразумение влезе в сила на 1 февруари 2020 г.

2.2. „Триангулация“

В член 33, параграф 1 от Споразумението за оттегляне Съюзът и Обединеното кралство се ангажират да прилагат реципрочната защита на социалноосигурителни права (съгласно втора част, дял III от Споразумението за оттегляне) по отношение на гражданите на държавите, които са членки на Европейското икономическо пространство („ЕИП“) и същевременно на Европейската асоциация за свободна търговия („държавите от ЕИП-ЕАСТ“), и на гражданите на Швейцария, при условие че бъдат сключени съответните споразумения, от една страна, между Съюза и държавите от ЕИП-ЕАСТ, и между Съюза и Конфедерация Швейцария, които ще се прилагат за гражданите на Обединеното кралство, и от друга страна, между Обединеното кралство и държавите от ЕИП-ЕАСТ, както и между Обединеното кралство и Конфедерация Швейцария, които ще се прилагат за гражданите на Съюза.

Тази система, в която участват три страни, а именно Съюзът, държавите от ЕИП-ЕАСТ/Конфедерация Швейцария и Обединеното кралство, се нарича „триангулация“. Целта на тази триангулация е да се гарантира защитата на реципрочните социалноосигурителни права на гражданите на посочените държави, лицата без гражданство и бежанците, както и на членовете на техните семейства и преживелите ги лица, които в края на преходния период, определен в член 126 от Споразумението за оттегляне, са или са били в трансгранична ситуация, свързана с трите страни.

Обединеното кралство вече сключи такива споразумения съответно с държавите от ЕИП-ЕАСТ¹ и Конфедерация Швейцария². Предстои Съюзът да сключи такива

¹ Споразумение относно договореностите между Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, след оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз, Споразумението за ЕИП, както и другите споразумения, приложими между Обединеното кралство и държавите от ЕИП/ЕАСТ по силата на членството на Обединеното кралство в Европейския съюз, подписано в Лондон на 28 януари 2020 г.

споразумения с държавите от ЕИП-ЕАСТ и Конфедерация Швейцария съответно чрез решение на Съвместния комитет на ЕИП за изменение на приложение VI (Социална сигурност) към Споразумението за ЕИП и решение на Съвместния комитет, създаден съгласно Споразумението между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, относно свободното движение на хора, с което се изменя приложение II към посоченото споразумение, което приложение се отнася до координирането на схемите за социална сигурност.

В член 33, параграф 2 от Споразумението за оттегляне е предвидено, че Съюзът и Обединеното кралство уведомяват Съвместния комитет за датата на влизане в сила на съответните си споразумения с държавите от ЕИП-ЕАСТ и Конфедерация Швейцария.

Едва тогава Съвместният комитет приема решение за определяне на датата, от която разпоредбите за координация на системите за социална сигурност ще се прилагат за гражданите на държавите от ЕИП-ЕАСТ и за гражданите на Швейцария. Едва от тази дата ще бъде завършено прилагането на член 33, с което се гарантира защитата на социалноосигурителните права на гражданите на Съюза, гражданите на Обединеното кралство, гражданите на ЕИП-ЕАСТ и гражданите на Швейцария в ситуации на триангулация.

2.3. Предвиденото решение на Съвместния комитет

Съгласно член 33, параграф 1 от Споразумението за оттегляне разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението, който дял се отнася до координацията на системите за социална сигурност, приложими за гражданите на Съюза, се прилагат за гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария, при условие че тези държави са сключили и прилагат съответните споразумения, от една страна, с Обединеното кралство, които се прилагат за гражданите на Съюза, и от друга страна, със Съюза, които се прилагат за гражданите на Обединеното кралство.

Съгласно член 33, параграф 2 от Споразумението за оттегляне след получаване на уведомление от Обединеното кралство и от Съюза за датата на влизане в сила на тези споразумения Съвместният комитет определя датата, от която разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението се прилагат по отношение на гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария, според случая.

Целта на предвиденото решение на Съвместния комитет, за което следва да бъде установена позицията на Съюза, е да се определи тази дата.

3. Позиция, която трябва да се заеме от името на Съюза

С оглед на датата на влизане в сила на съответните споразумения, посочени в точка 2.2, и с цел да се избегнат пропуски в защитата на засегнатите граждани след края на преходния период, определен в член 126 от Споразумението за оттегляне, датата, от която разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението се прилагат за гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария, следва да бъде 1 януари 2021 г.

² Споразумение между Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия и Конфедерация Швейцария относно правата на гражданите след оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз и Споразумението относно свободното движение на хора, подписано в Берн на 25 февруари 2019 г.

Поради това позицията на Съюза следва да бъде да се подкрепи приемането на решение от Съвместния комитет съгласно член 33, параграф 2 от Споразумението за оттегляне за определянето на тази дата, в съответствие с проекта на решение, приложен към настоящото предложение.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането от Съвета на решения за установяване на *„позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“*.

Решението, което Съвместният комитет има за задача да приеме, представлява акт с правно действие.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на Споразумението за оттегляне.

Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Целта и съдържанието на предвидения акт са свързани единствено с установяването на позицията на Съюза относно датата, от която разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението се прилагат по отношение на гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария. Сключването на Споразумението се основава на член 50, параграф 2 от Договора за Европейския съюз.

Следователно правното основание за предложеното решение следва да бъде член 50, параграф 2 от Договора за Европейския съюз във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като целта на решението на Съвместния комитет е да определи датата, от която разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението за оттегляне се прилагат по отношение на гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария, е целесъобразно след приемането му решението на Съвместния комитет да се публикува в Официален вестник на Европейския съюз.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се приеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет, създаден със Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, във връзка с датата, от която разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението се прилагат по отношение на гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 50, параграф 2 от него,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия („Споразумението за оттегляне“) беше сключено от Съюза с Решение (ЕС) 2020/135 на Съвета³ и влезе в сила на 1 февруари 2020 г.
- (2) Съгласно член 33, параграф 1 от Споразумението за оттегляне разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението, който дял се отнася до координацията на системите за социална сигурност, приложими за гражданите на Съюза, се прилагат за гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария, при условие че тези държави са сключили и прилагат съответните споразумения, от една страна, с Обединеното кралство, които се прилагат за гражданите на Съюза, и от друга страна, със Съюза, които се прилагат за гражданите на Обединеното кралство.
- (3) Съгласно член 33, параграф 2 от Споразумението за оттегляне след получаване на уведомление от Обединеното кралство и от Съюза за датата на влизане в сила на тези споразумения Съвместният комитет, създаден съгласно член 164, параграф 1 от него („Съвместният комитет“), определя датата, от която разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението се прилагат по отношение на гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария, според случая.

³ Решение (ЕС) 2020/135 на Съвета от 30 януари 2020 г. относно сключването на Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 29, 31.1.2020 г., стр. 1).

- (4) Съюзът сключи съответните споразумения с Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия⁴ и с Конфедерация Швейцария⁵, които се прилагат за гражданите на Обединеното кралство. Обединеното кралство сключи съответните споразумения с Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия⁶ и с Конфедерация Швейцария⁷, които се прилагат за гражданите на Съюза.
- (5) С оглед на предвидената дата на влизане в сила на посочените споразумения и с цел да се избегнат пропуски в защитата на засегнатите граждани след края на преходния период, определен в член 126 от Споразумението за оттегляне, датата, от която разпоредбите на втора част, дял III от Споразумението се прилагат за гражданите на Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Конфедерация Швейцария, следва да бъде 1 януари 2021 г.
- (6) Поради това е целесъобразно да се установи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет, след уведомление от Обединеното кралство и от Съюза за датата на влизане в сила на споразуменията, сключени от всеки от тях с Исландия, Княжество Лихтенщайн и Кралство Норвегия и с Конфедерация Швейцария.
- (7) За да се създадат условия за незабавното прилагане на мерките, предвидени в настоящото решение, настоящото решение следва да влезе в сила в деня на приемането му,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет, създаден съгласно член 164, параграф 1 от Споразумението за оттегляне, относно решението, което трябва да бъде взето в съответствие с член 33, параграф 2 от това споразумение, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет, приложен към настоящото решение.

Член 2

Решението на Съвместния комитет се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

⁴ Решение № [...] от [...] на Съвместния комитет на ЕИП за изменение на приложение VI (Социална сигурност) към Споразумението за ЕИП.

⁵ Решение №.../... на Съвместния комитет, създаден съгласно Споразумението между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, относно свободното движение на хора, от [...], с което се изменя приложение II към посоченото споразумение, което приложение се отнася до координирането на схемите за социална сигурност.

⁶ Споразумение относно договореностите между Исландия, Княжество Лихтенщайн, Кралство Норвегия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия след оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз, Споразумението за ЕИП и други споразумения, приложими между Обединеното кралство и членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ по силата на членството на Обединеното кралство в Европейския съюз, подписано в Лондон на 28 януари 2020 г.

⁷ Споразумение между Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия и Конфедерация Швейцария относно правата на гражданите след оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз и Споразумението относно свободното движение на хора, подписано в Берн на 25 февруари 2019 г.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател